

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 18, 2024

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:804](#) 04-06-2024

Kon het hof verzoeken van de verdachte tot aanhouding om zich van rechtsbijstand te kunnen voorzien en effectieve verdediging te kunnen voeren afwijzen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:805](#) 04-06-2024

Bewijsklachten faillissementsfraude.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:803](#) 04-06-2024

Moeten de stukken (onderzoek van het NFI met betrekking tot het in de container aangetroffen materiaal) en verklaringen van het bewijs worden uitgesloten?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:806](#) 04-06-2024

Bewijsklachten faillissementsfraude.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:802](#) 04-06-2024

Herziening.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:810](#) 04-06-2024

Is het oordeel van de rechtbank dat het niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend, het horloge zal onttrekken aan het verkeer toereikend gemotiveerd?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:772](#) 28-05-2024

Kon de rechtbank oordelen dat niet wordt voldaan aan voorwaarden die in artikel 13a WOTS aan inbeslagneming zijn gesteld?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:757](#) 28-05-2024

Heeft het hof het hoger beroep ingesteld door de verdachte terecht niet-ontvankelijk verklaard?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:763](#) 28-05-2024

Herziening.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:665](#) 28-05-2024

Zijn de in de andere strafzaak uitgesproken veroordelingen tegen de medeverdachten redengevend voor bewijs en kon het hof acht slaan op stukken waarvan ter terechtzitting geen mededeling is gedaan?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:768](#) 28-05-2024

Kan uit de bewijsmiddelen volgen dat de diefstallen in Amsterdam zijn gepleegd?

RECHTSPRAAK

Herziening.

Herziening.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, volgens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv alleen dienen een met stukken onderbouwd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat, als dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

In de aanvraag wordt aangevoerd dat de politierechter een minder zware strafbepaling zou hebben toegepast, als hij bekend was geweest met de omstandigheid dat klachten van de aanvrager tegen Reclassering Nederland en een medewerkster van maatschappelijk werk gegrond zijn bevonden. In de aanvraag wordt echter miskend dat onder 'een minder zware strafbepaling' in de zin van artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv moet worden verstaan een strafbepaling met een minder zware strafbedreiging. De oplegging door de rechter van een andere (minder zware) sanctie of het achterwege laten van de oplegging van een sanctie valt daar niet onder.

De aanvraag is, gelet op wat hiervoor is overwogen, kennelijk ongegrond.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-06-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:802

Zaaknummer: 24/01149

Rechters: M.J. Borgers, Y. Bururma en T.B. Trotman

Advocaten: M.J.N. Vermeij

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Is het oordeel van de rechtbank dat het niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend, het horloge zal onttrekken aan het verkeer toereikend gemotiveerd?

Is het oordeel van de rechtbank dat het niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend, het horloge zal onttrekken aan het verkeer toereikend gemotiveerd?

Het cassatiemiddel komt op tegen de ongegrondverklaring van het klaagschrift, voor zover dat strekt tot teruggave aan de klaagster van een onder haar in beslag genomen horloge. Het klaagt onder meer dat het oordeel van de rechtbank dat het niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend, het in beslag genomen horloge zal onttrekken aan het verkeer ontoereikend is gemotiveerd.

In cassatie kan ervan worden uitgegaan dat op grond van artikel 94 Sv beslag is gelegd op het in het klaagschrift bedoelde horloge. Bij de beoordeling van een klaagschrift van de beslagene dat is gericht tegen een beslag dat is gelegd op grond van artikel 94 Sv, moet de rechter a. beoordelen of het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert en, zo nee, b. de teruggave van het in beslag genomen voorwerp gelasten aan de beslagene, tenzij een ander redelijkerwijs als rechthebbende ten aanzien van dat voorwerp moet worden beschouwd. Het belang van strafvordering houdt hierbij verband met het veiligstellen van de belangen waarvoor artikel 94 Sv de inbeslagneming toelaat. Het belang van strafvordering vordert onder meer het voortduren van het beslag als niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de later oordelende strafrechter de onttrekking aan het verkeer van het voorwerp zal bevelen, al dan niet naar aanleiding van een afzonderlijke vordering daartoe als bedoeld in artikel 36b lid 1 aanhef en onder 4° Sr in samenhang met artikel 552f Sv.

De rechtbank heeft kennelijk, overeenkomstig het standpunt van de klaagster en de officier van justitie, aangenomen dat het horloge vermoedelijk een vervalsing betreft. De rechtbank heeft vervolgens geoordeeld dat het belang van strafvordering het voortduren van dit beslag

vordert omdat niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend, het in beslag genomen horloge zal onttrekken aan het verkeer. Dit oordeel is niet zonder meer begrijpelijk, nu de rechtbank niet is ingegaan op de (mogelijke) toepasselijkheid van de uitzonderingsbepaling in artikel 337 lid 2 Sr over het in voorraad hebben van enkele waren uitsluitend voor eigen gebruik.

Het cassatiemiddel is in zoverre terecht voorgesteld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-06-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:810

Zaaknummer: 23/02411

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en F. Posthumus

Advocaten: R.P. Snorn

Wetsartikelen: 337 Sr, 94 Sv en 522f Sv

RECHTSPRAAK

Bewijsklachten faillissementsfraude.

Bewijsklachten faillissementsfraude.

Beoordeling van het eerste cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt in de kern dat de bewezenverklaring van het onder 1 subsidiair en 1 meer subsidiair ten laste gelegde, voor zover die inhoudt dat de verdachte heeft gehandeld 'ter bedrieglijke verkorting van de rechten der schuldeisers', ontoereikend is gemotiveerd.

Ten laste van de verdachte is onder 1 bewezen verklaard dat:

'1. subsidiair

hij in de periode van 01 december 2011 tot en met 05 maart 2014, in Nederland, tezamen en in vereniging met [medeverdachte 1] (geb. [geboortedatum] 1953, verder te noemen [medeverdachte 1]) en/of [bedrijf 1] B.V. (verder te noemen [bedrijf 1]), terwijl [bedrijf 1] bij vonnis van de Rechtbank Zwolle-Lelystad van 12 juli 2012, in staat van faillissement is verklaard, telkens ter bedrieglijke verkorting van de rechten van diens ([bedrijf 1]) schuldeiser(s): goederen aan de boedel heeft onttrokken, en - op een tijdstip waarop verdachte en zijn mededader wisten dat het faillissement niet kon worden voorkomen - enig goed klaarblijkelijk beneden de waarde heeft vervreemd, immers hebben verdachte en [medeverdachte 1] -zakelijk omschreven-:

*** een overeenkomst tussen [bedrijf 2] B.V. (verder te noemen [bedrijf 2], doch later [bedrijf 3] B.V. verder te noemen [bedrijf 3]) en [bedrijf 1], gedateerd op 01 december 2011 gesloten en ondertekend, waarin wordt overeengekomen en omschreven dat [bedrijf 1] een vordering (verder te noemen de Vordering) heeft op [bedrijf 2] per 30 november 2011 ten bedrage van EUR 38.250.000 -welke vordering tot zekerheid voor nakoming van haar schulden door [bedrijf 1] was verpand aan de Rabobank- en dat deze Vordering wordt omgezet middels een (agio)storting door [bedrijf 1] van EUR 38.250.000 op (door haar gehouden) aandelen [bedrijf 2], later [bedrijf 3]) en waarbij [bedrijf 1] verklaart niets meer van [bedrijf 2], later [bedrijf 3] te vorderen te hebben uit hoofde van de Vordering en kwijting verleent aan [bedrijf 2], later

[bedrijf 3] voor betaling van de Vordering en [bedrijf 1] verklaart niets meer van [bedrijf 2], later [bedrijf 3] te vorderen te hebben uit hoofde van de Vordering tot nadere storting van die EUR 38.250.000 en kwijting te verlenen aan [bedrijf 2], later [bedrijf 3] voor betaling van de Vordering tot nadere storting van die EUR 38.250.000, door welke overeenkomst een schuld van [bedrijf 2], later [bedrijf 3] aan [bedrijf 1] de facto is omgezet naar eigen vermogen van [bedrijf 2] en een vordering van [bedrijf 1] op [bedrijf 2], later [bedrijf 3] is omgezet in verhoging van het bedrag van de deelneming in het risicodragend kapitaal van [bedrijf 2], later [bedrijf 3], waardoor [bedrijf 1] per saldo heeft afgezien van het vermogensrecht bestaande in die Vordering en het pandrecht van de Rabobank wordt miskend, en

*** middels notariële akte (op 01 december 2011) de aandelen van [bedrijf 2], later [bedrijf 3] -(ver) beneden de waarde in het economisch verkeer- voor een geldbedrag van EUR 7.000.000 overgedragen aan [bedrijf 4] BV (verder te noemen [bedrijf 4]) waarbij is overeengekomen dat betaling van de koopsom van de aandelen door afstand is voldaan middels de hierna te noemen geldleningsovereenkomst, en

*** op 01 december 2011 een geldleningsovereenkomst tussen [bedrijf 1] en [bedrijf 4] gesloten en ondertekend waarbij [bedrijf 1] een geldbedrag van EUR 7.000.000 leent aan [bedrijf 4] onder meer onder voorwaarde van 7 (zeven) jaarlijkse aflossingen van elk EUR 1.000.000 door [bedrijf 4] te beginnen op 01 december 2012, en

*** (op 01 december 2011) een sponsorovereenkomst gesloten tussen [bedrijf 1] en [bedrijf 2], later [bedrijf 3] inhoudende dat [bedrijf 1] gedurende zeven jaren jaarlijks EUR 1.000.000 betaalt voor door [bedrijf 2], later [bedrijf 3] te leveren sponsoractiviteiten, welke feiten tezamen en in onderling verband bezien ertoe hebben geleid dat aanzienlijke vermogensbestanddelen het vermogen van [bedrijf 1] hebben verlaten;

en

1. meer subsidiair

*** in de periode van 01 december 2011 tot en met 05 maart 2014 in Nederland in het geval van een faillissement en/of in het vooruitzicht daarvan, terwijl dat faillissement is gevolgd, ter bedrieglijke verkorting van de rechten der schuldeisers, enig goed aan de boedel heeft onttrokken, immers heeft verdachte -zakelijk omschreven- terwijl [bedrijf 1] bij vonnis van de Rechtbank Zwolle-Lelystad van 12 juli 2012, in staat van faillissement is verklaard-

*** een vordering ter hoogte van EUR 5.273.139 van [bedrijf 3] op [bedrijf 4] voor een bedrag

van EUR 5.250.000 -welke vordering is ontstaan onder meer door verkoop van (top)paarden in eigendom van [bedrijf 3] waarbij de opbrengst is ontvangen op een bankrekening van [bedrijf 4]- verrekend met een uitdeling (uitbetaling agio) van [bedrijf 3] aan [bedrijf 4], waardoor aan het eigen vermogen van [bedrijf 3] een bedrag van EUR 5.250.000 is onttrokken.'

De bewezenverklaring steunt op de bewijsvoering in de uitspraak van het hof onder 6, welke uitspraak is gepubliceerd op www.rechtspraak.nl onder ECLI:NL:GHARL:2022:10343.

Het cassatiemiddel leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5.

Beoordeling van het derde, het vierde en het vijfde cassatiemiddel

Het derde, het vierde en het vijfde cassatiemiddel klagen in de kern over de bewezenverklaring van het onder 1 subsidiair, 2 primair en 3 ten laste gelegde feit.

Deze cassatiemiddelen leiden niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 7, 8 en 9.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-06-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:806

Zaaknummer: 22/04686

Rechters: V. van den Brink, A.E.M. Röttgering en C.N. Dalebout

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 341 Sr en 359 Sv

RECHTSPRAAK

Moeten de stukken (onderzoek van het NFI met betrekking tot het in de container aangetroffen materiaal) en verklaringen van het bewijs worden uitgesloten?

Moeten de stukken (onderzoek van het NFI met betrekking tot het in de container aangetroffen materiaal) en verklaringen van het bewijs worden uitgesloten?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de in het arrest genoemde stukken en verklaringen van het bewijs moeten worden uitgesloten.

Het cassatiemiddel slaagt. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal en het in die conclusie genoemde arrest van de Hoge Raad van 17 juni 2014, ECLI:NL:HR:2014:1451.

De redactie, juni 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-06-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:803

Zaaknummer: 19/04630

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T. Kooijmans

Wetsartikelen: 359a Sv

RECHTSPRAAK

Bewijsklachten faillissementsfraude.

Bewijsklachten faillissementsfraude.

Wenk

Beoordeling van het eerste cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt dat de bewezenverklaring van het onder 2 primair en 3 primair ten laste gelegde, voor zover die inhoudt dat de verdachte heeft gehandeld 'ter bedrieglijke verkorting van de rechten der schuldeisers', ontoereikend is gemotiveerd.

Ten laste van de verdachte is onder 2 en 3 bewezen verklaard dat:

'2. primair

zij op tijdstippen in de periode van 30 december 2010 tot en met 17 juli 2014 in Nederland, tezamen en in vereniging met [betrokkene 1] (geb. [geboortedatum] 1953, verder te noemen [betrokkene 1]), terwijl deze [betrokkene 1] bij vonnis van de Rechtbank Zutphen van 27 november 2012, in staat van faillissement is verklaard, telkens ter bedrieglijke verkorting van de rechten van diens schuldeisers:

a. goed(eren) aan die boedel heeft onttrokken, immers hebben verdachte en [betrokkene 1] -zakelijk omschreven-:

*** op 30 december 2010, onverplicht de woning aan de [a-straat 1] te [plaats] voor EUR 1 verkocht aan de Stichting [B] en

*** op 23 december 2011 -onverplicht en zonder (geldige) titel- een geldbedrag van EUR 2.500.000 en op 26 januari 2012, een geldbedrag van EUR 2.000.000 overgemaakt vanaf de privérekening van die [betrokkene 1] naar een bankrekening van de Stichting [B], en

*** op meer tijdstippen in genoemde periode -onverplicht en/of zonder (geldige) titel- één of

meer geldbedragen (tot een totaal van EUR 1.080.000) overgemaakt naar een bankrekening van haar, [verdachte], en

*** op 29 december 2011, een geldbedrag van EUR 250.000 contant van een bankrekening van die [betrokkene 1] opgenomen;

3. primair

zij op tijdstippen in de periode van 13 oktober 2010 tot en met 05 maart 2014 in Nederland, tezamen en in vereniging met [betrokkene 1] (geb. [geboortedatum] 1953 verder te noemen [betrokkene 1]) terwijl [A] bij vonnis van de Rechtbank Zwolle-Lelystad van 12 juli 2012, in staat van faillissement is verklaard, telkens ter bedrieglijke verkorting van de rechten van diens ([A]) schuldeisers:

- goed(eren) aan de boedel heeft onttrokken, immers hebben verdachte en haar mededader zakelijk omschreven-:

*** op een tijdstip in bovengenoemde periode een geldleningsovereenkomst, gedateerd 04 januari 2011 opgemaakt waarin staat vermeld dat [A] - zonder zakelijk belang en zonder zekerheden - een lening verstrekt aan [betrokkene 2] ter hoogte van EUR 2.050.000, en

*** op een tijdstip in bovengenoemde periode een pandrechtsovereenkomst/ zakelijke borgtocht, getekend op 03 januari 2011 opgemaakt en ondertekend, waarin -onder meer- staat vermeld dat [A] aan [betrokkene 2] een geldlening verstrekt van EUR 2.050.000 en dat [betrokkene 1] erkent een schuld aan haar [verdachte] te hebben van EUR 2.050.000 gebaseerd op een overeenkomst "VVHV" (Verrekening Verleden Huwelijkse Voorwaarden) blijkens de daarop geplaatste datum ogenschijnlijk gedateerd 28 september 2009 en dat [betrokkene 1] erkent de in die VVHV afgesproken bedragen niet tijdig conform afspraak te hebben betaald aan haar, [verdachte], en dat [A] een pandrecht/zakelijke borgtocht verleent voor een bedrag van EUR 2.050.000 aan haar, [verdachte], en dat indien [betrokkene 1] zijn verplichtingen aan haar, [verdachte], niet voor 01 december 2013 nakomt automatisch het pandrecht/zakelijke borgtocht zal worden ingeroepen en na uitoefening van het pandrecht/zakelijke borgtocht [A] een vordering ad EUR 2.050.000 heeft op [betrokkene 1] sr, en

*** op 04 januari 2011, van de (bank)rekening van [A] het geldbedrag van EUR 2.050.000 overgemaakt op de (bank)rekening van [betrokkene 2].'

De bewezenverklaring steunt op de bewijsvoering in de uitspraak van het hof onder 6, welke uitspraak is gepubliceerd op www.rechtspraak.nl onder ECLI:NL:GHARL:2022:10367.

Het cassatiemiddel leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5.

Beoordeling van het tweede cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt in de kern over de motivering van de bewezenverklaring van het onder 3 primair ten laste gelegde feit.

Het cassatiemiddel leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 6.

De redactie, juni 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-06-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:805

Zaaknummer: 22/04642

Rechters: V. van den Brink, A.E.M. Röttgering en C.N. Dalebout

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 341 Sr en 359 Sv

RECHTSPRAAK

Kon het hof verzoeken van de verdachte tot aanhouding om zich van rechtsbijstand te kunnen voorzien en effectieve verdediging te kunnen voeren afwijzen?

Kon het hof verzoeken van de verdachte tot aanhouding om zich van rechtsbijstand te kunnen voorzien en effectieve verdediging te kunnen voeren afwijzen?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof artikel 6 lid 3 aanhef en onder b en c EVRM heeft geschonden doordat het hof verzoeken van de verdachte tot aanhouding van de behandeling van de zaak om zich van rechtsbijstand te kunnen voorzien en een effectieve verdediging te kunnen voeren heeft afgewezen. Daarnaast klaagt het cassatiemiddel over de gronden waarop die afwijzing berust.

Aan de aanhoudingsverzoeken op de terechtzittingen van 15 juni 2022 en 24 juni 2022 is (kort gezegd) ten grondslag gelegd dat de verdachte kort voor de geplande inhoudelijke behandeling van zijn strafzaak door het hof door een vertrouwensbreuk met zijn raadsliden geen rechtsbijstand meer had en dat hij zich daarvan opnieuw wilde voorzien. Nadat zich opnieuw een raadsman had gesteld is op de terechtzitting van 18 november 2022 verzocht om uitstel tot een later tijdstip om de gelegenheid te krijgen een effectieve verdediging te voeren.

Het hof heeft deze verzoeken telkens afgewezen. Op de terechtzitting in hoger beroep van 15 juni 2022 heeft het hof daaraan ten grondslag gelegd dat de procedure in hoger beroep al bijna zes jaren duurde en ernstig was vertraagd doordat de verdachte meermalen van raadsman is gewisseld en doordat hij, vlak voor de geplande eerste regiezitting in oktober 2018, stukken heeft ingebracht in verband waarmee hij inmiddels (zij het nog niet onherroepelijk) is veroordeeld wegens valsheid in geschrift. Daarnaast wees het hof erop dat de verdachte zich uitvoerig heeft kunnen voorbereiden in de jaren dat het hoger beroep al duurde en dat de omstandigheid dat het – om voor het hof ondanks herhaalde vragen aan de verdachte onbekend gebleven redenen – tot een breuk kwam tussen de verdachte en zijn raadsliden,

voor zijn rekening moet blijven. Tegen die achtergrond heeft het hof geoordeeld dat het belang bij voortgang van de zaak prevaleerde boven het belang van de verdachte bij aanhouding daarvan.

In zijn eindarrest heeft het hof, naar aanleiding van het aanhoudingsverzoek van de nieuwe raadsman, een overzicht gegeven van het verloop van de procedure in hoger beroep en de door de (opvolgende) raadslieden telkens gedane verzoeken. Aan de hiervoor genoemde gronden voor afwijzing heeft het hof toegevoegd dat het 'vooral de momenten waarop van raadsman wordt gewisseld' – te weten telkens net voor de in overleg met de verdediging lang tevoren geplande zittingen – zijn geweest die de procedure hebben vertraagd. Hieruit, en uit de hierop volgende – door de wrakingskamer als misbruik van de wrakingsprocedure aangemerkte – wrakingsverzoeken heeft het hof afgeleid dat de verdachte heeft geprobeerd ook de inhoudelijke behandeling van de zaak te frustreren. Verder heeft het hof vastgesteld dat de (toenmalige) raadvrouw van de verdachte de bijlagen voor haar pleidooi al aan het hof had toegestuurd en de verdediging dus kennelijk al geheel was voorbereid. Het gehele tijdsverloop in aanmerking nemend heeft het hof daaraan toegevoegd dat de verdachte ruim voldoende tijd en gelegenheid had gehad om zich samen met zijn raadslieden op zijn verdediging voor te bereiden, en geoordeeld dat zijn recht op een eerlijk proces door de afwijzing van het aanhoudingsverzoek niet is geschonden.

In de eerste plaats klaagt het cassatiemiddel dat het hof in zijn oordeel over de lange duur van de procedure in hoger beroep ten nadele van de verdachte heeft betrokken dat zijn (toenmalige) raadsman een groot aantal stukken in het geding heeft gebracht die hebben geleid tot een veroordeling van de verdachte voor valsheid in geschrift, terwijl deze veroordeling nog niet onherroepelijk was.

Deze klacht faalt. Uit het hiervoor weergegeven proces-verbaal van de terechtzitting van 15 juni 2022 blijkt dat het hof expliciet onder ogen heeft gezien dat deze veroordeling nog niet onherroepelijk was. Die omstandigheid behoeft het hof er echter niet van te weerhouden ook de in die periode ontstane vertraging van de procedure in aanmerking te nemen, welke vertraging niet alleen ontstond doordat de (toenmalige) raadsman de verdediging niet voortzette, maar ook doordat nader onderzoek moest worden gedaan naar de authenticiteit van de namens de verdachte ingebrachte stukken.

In het verlengde hiervan en mede gelet op de hiervoor weergegeven vaststelling van het hof over de momenten waarop de opvolgende wisselingen van de raadslieden plaatsvonden, faalt ook de klacht dat deze wisselingen niet of nauwelijks tot vertraging van de procedure hebben geleid. Datzelfde geldt voor de klacht dat de – als misbruik aangemerkte – wrakingsverzoeken slechts een zeer beperkte vertraging hebben opgeleverd omdat daarop veelal binnen enkele

dagen werd beslist. Ook in dit opzicht geldt immers dat mede van belang is het moment waarop dergelijke verzoeken worden ingediend, zeker als daarmee zittingsdagen verloren gaan die lang tevoren in overleg met de verdediging waren gereserveerd voor de inhoudelijke behandeling van de zaak.

Dit alles brengt mee dat ook de algemene klacht over de begrijpelijkheid van de vaststellingen van het hof over de verschillende momenten en manieren waarop de verdachte de procedure in hoger beroep heeft vertraagd, faalt. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat de verdachte op de terechtzitting van 15 juni 2022 op geen enkele vraag van het hof antwoord heeft gegeven, ook niet op de vraag om 'iets meer (te) zeggen' over de breuk met zijn raadslieden. In het bijzonder heeft hij niet aangevoerd dat die breuk niet aan hem te wijten was, terwijl de vertrouwelijkheid van het overleg tussen de verdachte en zijn raadsman er niet aan in de weg staat dat de verdachte enig inzicht biedt in de oorzaak van de breuk en het ontbreken van rechtsbijstand.

Tegen deze achtergrond faalt ook de klacht dat het recht van de verdachte op een eerlijk proces is geschonden omdat hij onvoldoende tijd had om zijn verdediging voor te bereiden en omdat hij niet kon beschikken over rechtsbijstand van een raadsman. Het oordeel van het hof komt er in de kern op neer dat de verdachte het – na de hiervoor besproken voorgeschiedenis en de door de verdachte niet toegelichte breuk met zijn raadslieden na afwijzing van het eerste wrakingsverzoek – aan zichzelf te wijten had dat hij op het moment dat de zaak uiteindelijk inhoudelijk kon worden behandeld niet werd bijgestaan door een raadsman. Wat dat betreft is nog van belang dat uit het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep van 15 juni 2022 blijkt dat het hof de verdachte na aanvang van de behandeling van de zaak heeft aangeboden deze behandeling aan te houden tot 24 juni 2022 om de verdachte de gelegenheid te bieden zijn verdediging – al dan niet met hulp van een nieuwe raadsman – verder voor te bereiden. De verdachte heeft daarop zijn tweede wrakingsverzoek gedaan en van deze geboden gelegenheid geen gebruik gemaakt. Verder is van belang dat het hof, nadat een nieuwe raadsman zich had gesteld, de toen al geplande uitspraak heeft uitgesteld en het onderzoek opnieuw heeft geschorst om de raadsman in de gelegenheid te stellen zijn verzoek tot nader uitstel toe te lichten.

De Hoge Raad is van oordeel dat – ondanks dat het een complexe zaak betreft – gezien deze bijzonderheden van de zaak en met name gezien zijn proceshouding, de verdachte niet zodanig is beperkt in zijn recht op voldoende tijd en faciliteiten voor de voorbereiding van zijn verdediging of in zijn recht op rechtsbijstand, dat daardoor zijn recht op een eerlijk proces is geschonden.

In dat verband is nog het volgende van belang. De verdachte was gedurende de gehele

behandeling van zijn zaak in eerste aanleg van rechtsbijstand voorzien. De toenmalige raadslieden hebben na de veroordeling in eerste aanleg een appelschriftuur ingediend waarin de argumenten van de verdachte tegen zijn veroordeling zijn weergegeven. Op die argumenten heeft de verdediging in hoger beroep, gezien wat aan de verzoeken tot het horen van getuigen ten grondslag is gelegd, voortgebouwd. Verder is het hof in zijn arrest uitvoerig ingegaan op de 'bezwaren van de verdediging', zoals het die heeft afgeleid uit (i) de pleitnota in eerste aanleg, (ii) de appelschriftuur, (iii) wat de verdediging op de terechtzittingen in hoger beroep van 6 februari 2019, 13 mei 2020 en 8 juni 2022 naar voren heeft gebracht, alsmede (iv) andere door de verdediging aan het hof overgelegde stukken, waaronder een uitvoerige schriftelijke verklaring van de verdachte. Op die manier heeft het hof compensatie geboden voor het ontbreken van rechtsbijstand tijdens de inhoudelijke behandeling op de terechtzitting in hoger beroep.

Het voorgaande wordt niet anders doordat in deze zaak aan de verdachte in eerste aanleg wegens valsheid in geschrift en bedrieglijke bankbreuk een gevangenisstraf van drie jaren en zes maanden was opgelegd en dat daarom met rechtsbijstand in hoger beroep een wezenlijk belang was gemoeid. Daarbij neemt de Hoge Raad nog in aanmerking dat het hof in zijn belangenafweging mede heeft betrokken dat de verdachte vanaf de aanvang van de behandeling van zijn zaak in hoger beroep ruim voldoende tijd en gelegenheid heeft gehad om zich samen met zijn raadslieden op zijn verdediging voor te bereiden. Daarover klaagt het cassatiemiddel ook niet.

Het cassatiemiddel faalt.

De redactie, juni 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-06-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:804

Zaaknummer: 22/04626

Rechters: V. van den Brink, A.E.M. Röttgering en C.N. Dalebout

Advocaten: J. Kuijper en D.W.E. Sternfeld

Wetsartikelen: 28 Sv, 6 EVRM, 225 Sr en 341 Sr

RECHTSPRAAK

Kan uit de bewijsmiddelen volgen dat de diefstallen in Amsterdam zijn gepleegd?

Kan uit de bewijsmiddelen volgen dat de diefstallen in Amsterdam zijn gepleegd?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof onvoldoende gemotiveerd heeft bewezen verklaard dat het onder 1 en 2 ten laste gelegde 'te Amsterdam' is begaan.

Het cassatiemiddel faalt. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 11 tot en met 16.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-05-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:768

Zaaknummer: 22/04138

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en T.B. Trotman

Advocaten: E.E.W.J. Maessen

Wetsartikelen: 312 Sr en 310 Sr

RECHTSPRAAK

Zijn de in de andere strafzaak uitgesproken veroordelingen tegen de medeverdachten redengevend voor bewijs en kon het hof acht slaan op stukken waarvan ter terechtzitting geen mededeling is gedaan?

Zijn de in de andere strafzaak uitgesproken veroordelingen tegen de medeverdachten redengevend voor bewijs en kon het hof acht slaan op stukken waarvan ter terechtzitting geen mededeling is gedaan?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof de in de zaken van twee medeverdachten door het hof gewezen arresten ten onrechte voor het bewijs heeft gebruikt. Daartoe wordt aangevoerd dat een in een andere strafzaak tegen een medeverdachte uitgesproken veroordeling geen redengevende kracht heeft en dat gelet op artikel 301 lid 4 Sv ten bezware van de verdachte geen acht mag worden geslagen op stukken die niet op de terechtzitting zijn voorgelezen of waarvan de korte inhoud niet is medegedeeld.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld, maar leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4 tot en met 18.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-05-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:665

Zaaknummer: 22/00969

Rechters: V. van den Brink, Y. Bururma en A.E.M. Röttgering

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 301 Sv

RECHTSPRAAK

Herziening.

Herziening.

De uitspraak waarvan herziening is gevraagd

De rechtbank heeft de aanvrager voor 1. medeplegen van met iemand beneden de leeftijd van zestien jaren buiten echt ontuchtige handelingen plegen, 2. medeplegen van een afbeelding van een seksuele gedraging, waarbij iemand die kennelijk de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt, vervaardigen, meermalen gepleegd, en 3. diefstal en diefstal waarbij de schuldige het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht door middel van valse sleutels, veroordeeld tot een taakstraf van zestig uren en een gevangenisstraf van zes maanden voorwaardelijk, met een proeftijd van twee jaren.

Beoordeling van de aanvraag

De Hoge Raad heeft een eerdere aanvraag tot herziening van het vonnis van de rechtbank niet-ontvankelijk verklaard (zie het arrest van de Hoge Raad van 7 november 2023, ECLI:NL:HR:2023:1521). Omdat de huidige aanvraag steunt op dezelfde gronden die in dat arrest ontoereikend zijn geoordeeld, kan de Hoge Raad die aanvraag niet in behandeling nemen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-05-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:763

Zaaknummer: 24/00661

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en F. Posthumus

Advocaten: J.W.H. Peters

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Heeft het hof het hoger beroep ingesteld door de verdachte terecht niet-ontvankelijk verklaard?

Heeft het hof het hoger beroep ingesteld door de verdachte terecht niet-ontvankelijk verklaard?

Het cassatiemiddel keert zich tegen de niet-ontvankelijkverklaring door het hof van het door de verdachte ingestelde hoger beroep.

Het hof heeft – bij verstek – het door de verdachte ingestelde hoger beroep niet-ontvankelijk verklaard en heeft daartoe overwogen:

‘Ontvankelijkheid van de verdachte in het hoger beroep

Door of namens de verdachte is geen schriftuur houdende grieven ingediend. Evenmin zijn mondeling bezwaren tegen het vonnis opgegeven. Ook overigens is niet gebleken van enig rechtens te respecteren belang dat is gediend met enig onderzoek van de zaak. Om die reden wordt de verdachte niet-ontvankelijk verklaard in het ingestelde hoger beroep, gelet op het bepaalde in artikel 416, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering.’

Bij de stukken bevindt zich een op naam van de verdachte gesteld ‘Grievensformulier’. Dit formulier houdt onder meer in:

‘Om één of meer van de volgende redenen kom ik in hoger beroep:

(...)

Ik ben wel bij de zitting aanwezig geweest, maar ik wil een nieuwe behandeling, om de volgende reden(en):

niet eens met strafmaat.

(...)

Strafmaat

Ik heb bezwaren tegen de (hoogte van) de opgelegde straf:

cliënt is het niet eens met opgelegde straf, is van mening dat veroordeling ten onrechte tot gevolg heeft dat recidiveregeling van toepassing is.'

Gelet op het voorgaande is het oordeel van het hof dat door of namens de verdachte geen schriftuur houdende grieven is ingediend en dat het door de verdachte ingestelde hoger beroep mede daarom op de voet van artikel 416 lid 2 Sv niet-ontvankelijk wordt verklaard, niet zonder meer begrijpelijk.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-05-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:757

Zaaknummer: 22/04204

Rechters: V. van den Brink, Y. Bururma en C.N. Dalebout

Advocaten: R.J. Wortelboer

Wetsartikelen: 416 Sv

RECHTSPRAAK

Kon de rechtbank oordelen dat niet wordt voldaan aan voorwaarden die in artikel 13a WOTS aan inbeslagneming zijn gesteld?

Kon de rechtbank oordelen dat niet wordt voldaan aan voorwaarden die in artikel 13a WOTS aan inbeslagneming zijn gesteld?

Het cassatiemiddel komt op tegen de gegrondverklaring van het beklag over het op grond van artikel 13a WOTS gelegde beslag op twee bankrekeningen van de klaagster. Het klaagt onder meer over het oordeel van de rechtbank dat niet sprake is van enig door de klaagster genoten wederrechtelijk verkregen voordeel als bedoeld in artikel 13a WOTS.

Artikel 13a WOTS is ingevoerd bij de Wet van 10 december 1992 tot wijziging van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen en het Wetboek van Strafvordering met het oog op de internationale samenwerking gericht op de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel (*Stb.* 1993, 12). De memorie van toelichting bij het wetsvoorstel dat heeft geleid tot deze wet houdt onder meer in:

‘Het wetsvoorstel is beperkt tot het treffen van voorzieningen ten behoeve van de internationale strafrechtelijke samenwerking met het oog op de toepassing van bepaalde vermogenssancties, nl. vermogenssancties die gericht zijn op «confiscatie» van voorwerpen die bij het begaan van strafbare feiten een rol hebben gespeeld of die als opbrengst van criminaliteit gelden. Buiten de context van de wetsvoorstellen vallen derhalve vormen van samenwerking met het oog op de toepassing van andere sancties, zoals vrijheidsbenemende sancties of geldboeten.

Vertaald naar Nederlandse rechtsbegrippen gaat het derhalve om de sancties van verbeurdverklaring (art. 33 Sr) en van ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel (art. 36e Sr).

(...)

Het begrip «een tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel strekkende

verplichting tot betaling van een geldbedrag» dient uiteraard in het licht van het recht van de verzoekende Staat te worden beoordeeld. Sommige landen hanteren voor een betalingsverplichting de term «pecuniary sanction»; dit is niet een geldboete in de zin van een op leedtoevoeging gerichte straf, doch een in omvang door de hoogte van wederrechtelijk verkregen voordeel bepaalde sanctie, die naar haar strekking met onze ontnemingsmaatregel overeenkomt.’

(*Kamerstukken II 1990/91, 22083, nr. 3, p. 2-3 en 18.*)

Als op grond van artikel 13d lid 2 WOTS in samenhang met artikel 552a Sv beklag is gedaan over (het voortduren van) het beslag, moet de rechter toetsen of is voldaan aan de voorwaarden die in artikel 13a WOTS aan inbeslagneming zijn gesteld. Dit houdt in dat de rechter moet beoordelen:

- a) of een verdrag in de inbeslagneming voorziet, en verder
- b) of de in beslag genomen voorwerpen kunnen dienen om wederrechtelijk verkregen voordeel aan te tonen, dan wel naar het recht van de verzoekende staat kunnen worden verbeurd verklaard of kunnen dienen tot verhaal van ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel, en verder
- c) of er gegronde redenen bestaan voor de verwachting dat ten aanzien van de in beslag genomen voorwerpen door de verzoekende staat ook een verzoek tot tenuitvoerlegging zal worden gedaan van ofwel een verbeurdverklaring, ofwel een sanctie die strekt tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel, en verder
- d) of volgens de door de verzoekende staat bij zijn verzoek verstrekte inlichtingen, door de bevoegde autoriteiten van die staat een bevel tot inbeslagneming is gegeven of zou zijn gegeven als de betreffende voorwerpen zich binnen zijn grondgebied zouden bevinden, en ten slotte
- e) of inbeslagneming naar Nederlands recht is toegestaan.

Wat betreft de onder e) genoemde voorwaarde is nog van belang dat inbeslagneming naar Nederlands recht moet worden geacht te zijn toegestaan, als inbeslagneming mogelijk zou zijn geweest wanneer het feit naar aanleiding waarvan de inbeslagneming door de verzoekende staat wordt verzocht, in Nederland zou zijn begaan. Als bijvoorbeeld het verzoek strekt tot inbeslagneming van voorwerpen tot bewaring van het recht tot verhaal voor een nog op te leggen ontnemingssanctie, moet het gaan om een verdenking van feiten die naar Nederlands

recht een misdrijf zouden opleveren waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd. (Vgl. HR 24 november 2009, ECLI:NL:HR:2009:BI2281.)

In de beklagprocedure van artikel 13d lid 2 WOTS in samenhang met artikel 552a Sv heeft het onderzoek in raadkamer een summier karakter. De beoordeling van het beklag vindt immers plaats op grond van de informatie die op dat moment voorhanden is over – het verloop van – de (straf- of ontnemings)zaak in de verzoekende staat, waarbij de rechter in de beklagprocedure slechts in zeer beperkte mate kan vooruitlopen op de beslissingen die zullen worden genomen in die zaak in de verzoekende staat.

Daarnaast heeft als uitgangspunt te gelden dat, als – zoals hier het geval is – een rechtshulpverzoek is gegrond op een verdrag, op grond van artikel 5.1.4 lid 2 Sv aan dat verzoek zoveel mogelijk het verzochte gevolg moet worden gegeven. Dat betekent dat alleen dan van inwilliging van het verzoek kan worden afgezien als zich belemmeringen van wezenlijke aard voordoen die voortvloeien uit het toepasselijke verdrag dan wel de wet (waaronder de in artikel 5.1.5 Sv genoemde weigeringsgronden), of als door de inwilliging van het rechtshulpverzoek wordt gehandeld in strijd met fundamentele beginselen van Nederlands strafprocesrecht. (Vgl. met betrekking tot artikel 552k lid 1 (oud) Sv HR 19 maart 2002, ECLI:NL:HR:2002:ZD2927.)

De rechtbank heeft vastgesteld dat het beslag is gelegd ten behoeve van een in Brazilië lopende procedure, die met name erop is gericht om betaling van boetes en schadevergoeding veilig te stellen, en dat het in deze zaak feitelijk gaat om het verzekeren van de betaling door de klaagster van een bedrag gelijk aan de steekpenningen die door de klaagster zouden zijn betaald, al dan niet in de vorm van een boete of in de vorm van een compensatie van verliezen van de Braziliaanse schatkist, of een combinatie hiervan. Op grond hiervan heeft de rechtbank geconstateerd dat het rechtshulpverzoek niet samenhangt met het aantonen van wederrechtelijk verkregen voordeel dan wel een voornemen tot verbeurdverklaring van in beslag te nemen voorwerpen. De rechtbank heeft verder overwogen dat zij uit geen van de stukken in het raadkamerdossier heeft kunnen afleiden dat in deze zaak ervan wordt uitgegaan dat sprake zou zijn van enig door de klaagster genoten wederrechtelijk verkregen voordeel als bedoeld in artikel 13a WOTS. Hieraan heeft de rechtbank de conclusie verbonden dat in de gegeven omstandigheden de WOTS geen grondslag biedt voor de gevraagde rechtshulp en (de voortzetting van) het gelegde beslag.

Gelet op het vorenstaande berust de gegrondverklaring van het beklag door de rechtbank op het oordeel dat de in beslag genomen voorwerpen niet kunnen dienen tot verhaal van ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel en dat daarom niet wordt voldaan aan de voorwaarden die in artikel 13a WOTS aan inbeslagneming zijn gesteld. Dat oordeel getuigt niet

van een onjuiste rechtsopvatting. Dit oordeel is ook niet onbegrijpelijk, gelet op de vaststellingen van de rechtbank over de strekking van de betaling waarop de in Brazilië lopende procedure is gericht. De rechtbank heeft met haar oordeel ook niet miskend dat het onderzoek in raadkamer een summier karakter draagt.

Anders dan in de toelichting op het cassatiemiddel wordt aangevoerd, heeft de rechtbank met de gegrondverklaring van het beklag evenmin miskend dat, zoals artikel 5.1.4 lid 2 Sv bepaalt, aan een rechtshulpverzoek zoveel mogelijk het verzochte gevolg moet worden gegeven. Dat de verzochte rechtshulp niet kan worden verleend, is immers het gevolg van het oordeel van de rechtbank dat niet is voldaan aan de voorwaarden die in artikel 13a WOTS aan inbeslagneming zijn gesteld, zodat sprake is van een uit de wet voortvloeiende belemmering van wezenlijke aard. De rechtbank is daarmee niet voorbijgegaan aan wat eerder is vooropgesteld over de betekenis van artikel 5.1.4 lid 2 Sv.

Het hiervoor besproken oordeel van de rechtbank dat niet is voldaan aan de voorwaarden die in artikel 13a WOTS aan inbeslagneming zijn gesteld, draagt de gegrondverklaring van het klaagschrift zelfstandig, zodat het cassatiemiddel tevergeefs is voorgesteld, en de overige tegen de overwegingen van de rechtbank gerichte klachten geen bespreking behoeven.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-05-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:772

Zaaknummer: 23/03595

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en T. Kooijmans

Advocaten: S.J. Kool

Wetsartikelen: 13a WOTS en 552a Sv